

אמנה בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה הפדראלית גרמניה על ביטחון סוציאלי¹

מדינת ישראל והרפובליקה הפדראלית גרמניה ברצותן להסדיר את יחסיהן במישור הביטחון הסוציאלי, הסכימו ביניהן כדלקמן:

חלק א' - הוראות כלליות

סעיף 1

באמנה זו יהיה פירושם של המונחים כדלהלן:

1. "שטח" -
לגבי הרפובליקה הפדראלית גרמניה - תחום תחולתו של חוק היסוד לרפובליקה הפדראלית גרמניה;
לגבי מדינת ישראל - שטח מדינת ישראל;
2. "אזרח" -
לגבי הרפובליקה הפדראלית גרמניה - גרמני כמשמעותו בחוק היסוד לרפובליקה הפדראלית גרמניה;
לגבי מדינת ישראל - אזרח ישראלי;
3. "דינים" - החוקים, התקנות, חוקי העזר ומסמכים אחרים בני פועל תחיקתי המתיחסים לענפי הביטוח הסוציאלי המפורטים בסעיף (1)2;
4. "רשות מוסמכת" -
לגבי הרפובליקה הפדראלית גרמניה - השר הפדראלי לעניני עבודה והסדר סוציאלי;
לגבי מדינת ישראל - שר העבודה;
5. "מבצע" -
המוסד או הרשות שהוטל עליהם ביצועם של דינים המפורטים בסעיף (1)2;
6. "מבצע מוסמך" -
המבצע המוסמך לפי הדינים החלים בנדון;
7. "עיסוק" -
עיסוק או פעילות כמשמעותם בדינים החלים בנדון;
8. "תקופת דמי ביטוח" -
פרק זמן אשר לגביו, לפי הדינים של אחד מבעלי האמנה, שולמו דמי ביטוח או רואים דמי ביטוח כאילו שולמו;
9. "תקופה שוות ערך" -
פרק זמן, במידה שדינו כדין תקופת דמי ביטוח;
10. "תקופת ביטוח" -

¹ . פורסם בכ"א 821, כרך 23, עמ' 369, מיום 5.10.1975, ת"ת 1.5.73.
תיקון: כ"א 983, כרך 29, עמ' 1, מיום 7.1.1986.
תיקון: כ"א 1141, כרך 35, עמ' 1, מיום 12.2.1996.

תקופת דמי ביטוח או תקופה שוות ערך ;

11. "גימלה בכסף" -

גימלה בכסף או קצבה, לרבות כל התוספות, תשלומי ההשלמה וההעלאות.

סעיף 2

(1) אמנה זו תחול, באין בה הוראה אחרת, על -

(1) דיני גרמניה על -

(א) ביטוח בריאות וכן הגנת האם העובדת, במידה ונושאם מתן גימלאות בכסף או בעין על ידי המבצעים של ביטוח בריאות ;

(ב) ביטוח תאונות ;

(ג) ביטוח פנסיות והביטוח הנוסף לעובדי התעשייה המטלורגית ;

(Huettenknappschaftliche Zusatzversicherung)

(2) דיני מדינת ישראל על -

(א) ביטוח אמהות ;

(ב) ביטוח נפגעי עבודה ומחלות מקצוע ;

(ג) ביטוח זקנה ושאיירים ;

(ד) ² ביטוח נכות.

(2) דינים כמשמעותם בסעיף קטן (1) - למעט אלה שמקורם, לגבי אחד מבעלי האמנה, באמנות בין-לאומיות או בדינים של הקהילות האירופיות או המשמשים לביצועם של אלה, במידה שאין בהם הסדרים בדבר הנטל הפנימי במתן גימלאות הביטוח.

סעיף 3

(1) באין הוראה אחרת באמנה זו, יהא לענין תחולת הדינים של אחד מבעלי האמנה, דינם של אלה כדין אזרחיו של אותו בעל אמנה -

(א) אזרחיו של בעל האמנה השני ;

(ב) פליטים כמשמעותם בסעיף 1 לאמנה על מעמדם של פליטים מיום 28 ביולי 1951 ובפרוטוקול לאמנה זו מיום 31 בינואר 1967 ;

(ג) בני אדם אחרים, לגבי הזכויות המוענקות להם מכוח אזרח של אחד מבעלי האמנה -

והוא אם הם נמצאים דרך כלל בשטח אחד מבעלי האמנה.

(2) גימלאות על פי הדינים של אחד מבעלי האמנה יוענקו לאזרחים של בעל האמנה השני הנמצאים דרך כלל מחוץ לשטח בעלי האמנה, בתנאים הנהוגים לגבי אזרחיו של בעל האמנה הראשון הנמצאים שם דרך כלל.

סעיף 4

(1) באין הוראה אחרת באמנה זו, לא יחולו הדינים של אחד מבעלי האמנה, שלפיהם לידת העילות של תביעות לגימלאות או מתן גימלאות או תשלומן של גימלאות בכסף תלויים

² ס' 2(1)(2)(ד) - נוסף בתיקון מיום 7.1.86 (כ"א, 983, כרך 29).

הוראת תחולה קובעת כי התיקון "יחול על אירועים מבוטחים שחלו אחרי יום 31 בדצמבר 1983. אין בו כדי להעניק זכות לתבוע תשלום גימלה לגבי תקופות שלפני תחילתו של תיקון אמנה זה. נקבעו קצבות לפני תחילתו של תיקון אמנה זה, ייקבעו מחדש, אם תוגש בקשה לכך. ניתן לקבען מחדש גם ביזמת הרשות."

בהמצאותו של הזכאי בפנים הארץ, על המפורטים בסעיף 3(1) הנמצאים בשטח בעל האמנה השני. הוא הדין, בשינויים המחוייבים, לגבי אלה שלא פורטו בסעיף 3(1), במידה שלא מדובר בתשלום קיצבאות או מענקים חד-פעמיים לפי הדינים המפורטים בסעיף 2(1)(1)(ב) ו-3(ג) וכן בסעיף 2(1)(2)(ב) ו-3(ג).

2) סעיף קטן (1) לא יגרע מהדינים על הענקת אמצעים לשמירת כושר העבודה, שיפורו והחזרתו לפי הדינים המפורטים בסעיף 2(1) פסקה (1)(ג) ופסקה 2(ג).

סעיף 5

על חובת הביטוח של עובדים יחולו, באין הוראה אחרת בסעיפים 6 עד 10, הדינים של בעל האמנה שבשטחו הם מועסקים, והוא הדין גם אם המעביד נמצא בשטחו של בעל האמנה השני.

סעיף 6

נשלח עובד המועסק בשטח אחד מבעלי האמנה על ידי מפעל שאתו הוא נמנה דרך כלל - על ידי אותו מפעל בשטח בעל האמנה השני כדי לבצע שם עבודה על חשבון אותו מפעל, יחולו בזמן העסקתו בשטח בעל האמנה השני הדינים של בעל האמנה הראשון כאילו המשיך להיות עוד מועסק בשטחו, והוא הדין גם כשלמפעל סניף בשטח בעל האמנה השני.

סעיף 7

1) על הצוות של כלי שיט המפליג בים יחולו הדינים של בעל האמנה שאת דגלו כלי השיט מניף.

2) הועסק עובד הנמצא דרך כלל בשטח של אחד מבעלי האמנה, זמנית בכלי שיט המפליג בים והמניף את דגלו של בעל האמנה השני, על ידי מעביד שמקום מושבו הוא בשטח של בעל האמנה הראשון ושאיננו בעל כלי השיט, יחולו הדינים של בעל האמנה הראשון כאילו הועסק בשטחו.

סעיף 8

סעיפים 5 עד 7 יחולו, בשינויים המחוייבים, על מי שדינו הדין עובד, לפי דינים המפורטים בסעיף 2.

סעיף 9

1) הועסק אזרח של אחד מבעלי האמנה על ידי בעל אמנה זה או על ידי חבר הסגל או משרת בנציגות רשמית של אותו בעל אמנה בשטח בעל האמנה השני, יחולו הדינים של בעל האמנה הראשון.

2) היה עובד כאמור בסעיף קטן (1) לפני תחילת העסקתו דרך כלל נמצא בארץ העסקתו, יהא רשאי לבחור, תוך 3 חדשים אחרי תחילת העסקתו בתחולת הדין של הארץ שבה הוא מועסק. הבחירה תהא בדרך מתן הודעה למעביד. הדינים שבחר בתחולתם, יחולו מיום מתן ההודעה.

3) סעיפים קטנים (1) ו-2 יחולו, בשינויים המחוייבים, על עובדים כמפורט בסעיף קטן המועסקים על ידי מעביד אחר, בעל אופי ציבורי.

סעיף 10³

על פי בקשה משותפת של העובד והמעביד או על פי בקשת אדם שדינו כדין עובד כמשמעותו בסעיף 8, רשאים הרשות המוסמכת של בעל האמנה שדינו היו חלים לפי סעיפים 5 עד 9, או מי שאותה רשות מוסמכת הסמיכה לכך, לפטור מתחולת דינים אלה אם על הנוגע בדבר יוטלו הדינים של בעל האמנה השני. בשעת ההכרעה יתחשבו בסוג העיסוק ובנסיבותיו. לפני מתן ההכרעה תינתן לרשות המוסמכת של בעל האמנה השני או למי שסמיכה לכך, הזדמנות להשמיע את הערותיהם. לא היה העובד מועסק בשטחו של בעל האמנה השני, רואים אותו כאילו הועסק במקום שבו הועסק קודם לאחרונה. לא היה מועסק קודם בשטח בעל האמנה השני, רואים אותו כאילו הוא מועסק במקום שבו נמצא מושבה של הרשות המוסמכת של בעל אמנה זה.

חלק ב' - הוראות מיוחדות

פרק 1 - גימלאות למקרה של לידה

סעיף 11

- (1) לענין התביעה לגימלה ותקופת מתן הגימלה יחוברו תקופות הביטוח המזכות לפי הדינים של שני בעלי האמנה וכן התקופות של קבלת גימלה, במידה שתקופות אלה אינן חופפות.
- (2) סעיף קטן (1) יחול בשינויים המחוייבים על גימלאות שהענקתן בשיקול דעתו של מבצע בלבד.

סעיף 12

- סעיף 14(1) לא יחול על אדם, כל עוד ניתן לתבוע גימלאות לזכותו לפי דיני אותו בעל אמנה שבשטחו הוא נמצא.

סעיף 13

- (1) חל סעיף 14(1), יינתנו הגימלאות בעין -
ברפובליקה הפדראלית גרמניה -
על ידי קופת החולים הכללית המקומית (Allgemeine Ortskrankenkasse) המוסמכת למקום המצאו של הנדון;
במדינת ישראל -
על ידי המוסד לביטוח לאומי.
- (2) על מתן הגימלאות בעין יחולו הדינים המחייבים את המבצע במקום המצאו של הנדון, למעט הדינים בדבר תקופת מתן הגימלה, חוג בני המשפחה שיבואו במנין, ולמעט הדינים הנוגעים לענינים אלה והמסדירים את ההליכים שברוב לבירור תביעות לגימלאות.
- (3) בני אדם ומוסדות שהתקשרו עם המבצעים המפורטים בסעיף קטן (1) בחוזים על מתן גימלאות בעין למבוטחים על ידי המבצעים כאמור ולבני משפחותיהם, חייבים לתת גימלאות

³ . ס' 10 - בנוסח המקורי:

"על פי בקשה משותפת של העובד והמעביד או על פי בקשתו של אדם שדינו כדין עובד כמשמעותו בסעיף 8, רשאית הרשות המוסמכת של בעל האמנה, שדינו היו חלים לפי הסעיפים 5 עד 9, לפטור מתחולת דינים אלה, אם על הנוגע בדבר יוטלו הדינים של בעל האמנה השני. בשעת ההכרעה יתחשבו בטיב ובנסיבות של העיסוק. לפני מתן ההכרעה תינתן לרשות המוסמכת של בעל האמנה השני הזדמנות להשמיע את דבריה. לא היה העובד מועסק בשטחו של בעל האמנה השני, רואים אותו כאילו הועסק במקום שבו הועסק קודם לאחרונה. לא היה מועסק קודם בשטח בעל האמנה השני, רואים אותו כאילו הוא מועסק במקום שבו נמצא מושבה של הרשות המוסמכת של בעל אמנה זו".

הוחלף לנוסח דלעיל, בתיקון מיום 7.1.86 (כ"א, 983, כרך 29, עמ' 1).

בעין גם לבני האדם המפורטים בסעיף 4(1), והוא באותם התנאים, כאילו בני אדם כאמור היו מבוטחים על ידי המבצעים המפורטים בסעיף קטן (1) או היו בני משפחה של מבוטחים כאמור וכאילו חוזים אלה היו חלים גם על בני אדם כאמור.

(4) חל סעיף 4(1), ישולמו, על פי בקשתו של המבצע המוסמך, גימלאות בכסף על ידי המבצע, כמפורט בסעיף קטן (1), במקום המצאו של הנדון.

(5) המבצע המוסמך יחזיר למבצע של מקום המצאו של הנדון את הסכומים שהוצאו לפי הסעיפים הקטנים (1) ו-4(4), למעט הוצאות המנהל.

(6) על פי הצעת המבצעים הנוגעים בדבר רשאיות הרשויות המוסמכות להתנות שהסכומים שהוצאו, יוחזרו, לשם פישוט מינהלי, על ידי סכום חד, הן בכל המקרים והן בסוגים מסויימים של מקרים.

פרק 2 - ביטוח תאונות

סעיף 14

(1) נקבע בדינים של אחד מבעלי האמנה שיש להביא בחשבון, לענין התביעה לגימלה מכח פגיעה בעבודה (מחלת מקצוע) כמשמעותה בדינים אלה, פגיעות בעבודה (מחלות מקצוע) קודמות, יחול הדבר גם על פגיעות בעבודה (מחלות מקצוע) קודמות שחלים עליהן הדינים של בעל האמנה השני, כאילו הדינים של בעל האמנה הראשון היו חלים עליהן בזמן. דין פגיעות (מחלות) המוכרות, לפי דינים אחרים הנמנים עם המשפט הציבורי, כפגיעות, או כאירועים המזכים בפיצויים - כדין הפגיעות (המחלות) שיש להביאן בחשבון.

(2) המבצע המוסמך לפיצוי על האירוע המבוטח המאוחר יותר יקבע את הגימלה שעליו לתתה, לפי אותה דרגת ההפחתה של כושר ההשתכרות עקב הפגיעה בעבודה (מחלת המקצוע) שעליו להביאה בחשבון לפי הדינים המוניציפליים החלים עליו.

סעיף 15

(1) לענין התביעה לגימלה מכח מחלת מקצוע, יביא המבצע של אחד מבעלי האמנה בחשבון גם את העיסוקים של הנדון בשטח בעל האמנה השני שלפי טיבם היו עלולים לגרום למחלה כאמור. קיימת במקרה זה תביעה לגימלה לפי הדינים של שני בעלי האמנה, לא יינתנו הגימלאות בעין והגימלאות בכסף, למעט הקיצבה, אלא לפי הדינים של בעל האמנה שבשטחו דרך כלל נמצא הזכאי. באשר לקיצבה, יתן כל אחד מהמבצעים את אותו החלק בלבד שיחסו לסך כל הקיצבה כיחס התקופה של העיסוקים בשטח בעל האמנה שאתו נמנה המבצע, לתקופת כלל העיסוקים שיבואו בחשבון לפי המשפט הראשון.

(2) סעיף קטן (1) יחול גם על מתן קיצבת שאירים והסיוע לשאירים.

סעיף 16

(1) סעיף 4(1) לא יחול על מתן גימלאות בעין למי שעבר לשטח של בעל האמנה השני בתקופת הטיפול הרפואי אלא אם המבצע המוסמך הסכים תחילה שיעבור לשם כאמור.

(2) אין לסרב למתן ההסכמה לפי סעיף קטן (1) אלא בשל מצב בריאותו של הנוגע בדבר. יכול שתינתן ההסכמה אחרי המעשה, אם הנוגע בדבר לא הגיש בקשה לכך מראש מסיבות שיש בהן משום הצדקה.

סעיף 17

(1) גימלאות בעין שמבצע של אחד מבעלי האמנה חייב לתתן לאדם פלוני בשטח של בעל האמנה השני, יינתנו, מבלי לפגוע באמור בסעיף קטן (3) -

ברפובליקה הפדראלית גרמניה -

על ידי קופת החולים הכללית המקומית Allgemeine Ortskrankenkasse המוסמכת למקום המצאו;

ובמדינת ישראל -

על ידי המוסד לביטוח לאומי.

- (2) על מתן הגימלאות בעין יחולו הדינים המחייבים את המבצע במקום המצאו של הנדון.
- (3) שיקום מקצועי שיש לתתו לפי סעיף קטן (1), יינתן על ידי המבצע של ביטוח תאונות בשטח המדינה שבו נמצא הנדון, לפי הדינים החלים על אותו מבצע. מוסמך הוא המבצע של ביטוח תאונות שהיה מוסמך אילו היו צריכים לפסוק בתביעה לגימלה לפי הדינים שלאותו בעל אמנה.
- (4) במקום המבצע כמפורט בסעיף קטן (1) רשאי המבצע של ביטוח תאונות כמפורט בסעיף קטן (3), משפט שני, לתת את הגימלה.
- (5) אברים מלאכותיים וגימלאות בעין, בעלי משמעות כספית ניכרת, לא יסופקו - זולת במקרים של דחיפות מוחלטת - אלא בהסכמתו של המבצע המוסמך. דחיפות מוחלטת קיימת אם אין לדחות את מתן הגימלה מבלי לסכן סיכון רציני את חייו או את בריאותו של הנוגע בדבר.
- (6) סעיף 13(3) יחול בשינויים המחוייבים.
- (7) גימלאות בכסף - למעט קיצבה, פיצויים, דמי טיפול ומענק למקרה מוות - ישולמו, לפי בקשת המבצע המוסמך, על ידי המבצע כמפורט בסעיף קטן (1).

סעיף 18

- (1) המבצע המוסמך יחזיר למבצע של מקום המצאו של הנדון את הסכומים שהוצאו לפי סעיף 17, למעט הוצאות המנהל.
- (2) על פי הצעת המבצעים הנוגעים בדבר רשאיות הרשויות המוסמכות להתנות שהסכומים שהוצאו יוחזרו, לשלם פישוט מינהלי, על ידי תשלום סכום חד, הן בכל המקרים והן בסוגים מסויימים של מקרים.

סעיף 19

לא תיפדה קיצבה בשל המצאו של הזכאי דרך כלל בשטח בעל האמנה השני אלא על פי בקשת הזכאי.

פרק 3 - ביטוח פנסיות⁴

סעיף 20

- (1) היו קיימות, לפי הדינים של שני בעלי האמנה, תקופות ביטוח שניתן להביאן בחשבון, יובאו בחשבון, לענין רכישת התביעה לגימלה לפי הדינים החלים, גם תקופות הביטוח שניתן להביאן בחשבון לפי הדינים של בעל האמנה השני ושאינן חופפות. הוא הדין, בשינויים המחוייבים, בגימלאות המוענקות על פי שיקול דעתו של המבצע בלבד. על המידה שבה ניתן להביא בחשבון תקופות ביטוח, חלים הדינים הקובעים אם ניתן להביאן בחשבון.

⁴ פרק 3 - כותרת - שונתה מ-"ביטוח פנסיות" (הארועים המבוטחים של זקנה ומוות) ל-"ביטוח פנסיות" בתיקון מיום 7.1.86 (כ"א, 983, כרך 29).

(2) היתה קיימת, בשים לב לאמור בסעיף קטן (1) או בלעדיו, תביעת קיצבה לפי הדינים של כל אחד מבעלי האמנה, ויש להביא בחשבון, לפי הדינים החלים, תקופת ביטוח של פחות משנים עשר חודש לענין חישוב הקיצבה, לא ניתן לתבוע קיצבה לפי דינים אלה. במקרים אלה דינן של תקופות הביטוח - יהיו פרקי הזמן שבהם היו, אשר יהיו - לענין חישוב הקיצבה כדין תקופות הביטוח שיש להביאן בחשבון לפי הדינים של בעל האמנה השני, והוא מבלי לפגוע באמור בסעיף 21(1).

סעיף 21

(1) יסודות לחישוב יחוברו מתקופות ביטוח שיש להביאן בחשבון לענין חישוב הקיצבות לפי הדינים החלים.

(2) היתה לפי הדינים של כל אחד מבעלי האמנה תביעה לגימלאות, הניתנות בשים לב לילדיו של הזכאי או לילדים שדינם כדין ילדיו של הזכאי, לא ינתנו גימלאות אלה בשיעור מחציתן. הוא הדין גם אם גימלאות אלה נכללות כחלק של גימלאות בקיצבת שאירים או ניתנות כתוספות לאלה. לא היתה התביעה לגימלה הנדונה קיימת אלא לפי הדינים של אחד מבעלי האמנה, תינתן מחצית הגימלה בלבד אם נתקיימו התנאים לקיום תביעה רק מכח האמור בסעיף 20(1).

סעיף 22

על המבצע הגרמני יחולו אלה :

(1) תקופות הביטוח הישראליות שיש להביאן בחשבון לפי סעיף 20(1), יבואו בחשבון בענף הביטוח שמבצעו מוסמך לקביעת הגימלה, תוך כדי החלתם הבלעדית של הדינים הגרמנים. היה, לפי כלל זה, מוסמך הענף של ביטוח הפנסיות של הכורים, יביאו בחשבון בביטוח הפנסיות של הכורים תקופות ביטוח שיש להביאן בחשבון לפי הדינים הישראליים, אם התיחסו לתקופות עבודה במכרה שלא מעל האדמה.

(2) היתה חובת הביטוח תלויה בכך שפחות ממספר מסויים של דמי ביטוח שולמו, יביאו בחשבון, לענין ההכרעה על חובת הביטוח, תקופות דמי הביטוח שיש להביאן בחשבון לפי הדינים הישראליים.

(3)⁵ לענין הבאתם בחשבון - שלא באורח גלובלי - של תקופות חסר (AUSFALLZEITEN) ולענין הוספת תוספת תקופה (SURECHNUNGSZEIT) יהיה דין שווה לדמי ביטוח החובה שיש להביאם בחשבון לפי הדינים הגרמניים ולדמי ביטוח החובה שיש להביאם בחשבון לפי הדינים הישראליים, ובלבד שבוצע תשלום אחד של דמי ביטוח חובה גרמניים שיש להביאו בחשבון, ושדמי ביטוח החובה הישראליים שיש להביאם בחשבון לפי הדינים הישראליים שולמו עקב עיסוק או פעילות.

(4) לא נתקיימו התנאים לתביעת הקיצבה אלא בשים לב לאמור בסעיף 20(1), לא יוענקו אותם החלקים של הקיצבה המתייחסים לתוספת תקופה ויתר חלקי הקיצבה שאינם מחושבים לפי אורך תקופות הביטוח שיש להביאן בחשבון - אלא בשיעור מחציתם בלבד.

⁵ . ס' 22(3) - בנוסח המקורי :

"לענין הבאתן בחשבון - שלא בסכום חד - של תקופות שלא יבואו במנין (Ausfallzeiten), ולענין הוספת תוספת תקופה (Zurechnungszeit) יהיה דין שווה לדמי ביטוח החובה שיש להביאם בחשבון לפי הדינים הגרמניים ולדמי ביטוח החובה שיש להביאם בחשבון לפי הדינים הישראליים."

הוחלף בתיקון מיום 7.1.86 (כ"א, 983, כרך 29, עמ' 1).

הוראת תחולה קובעת כי התיקון "יחול על אירועים מבוטחים שחלו אחרי יום 31 בדצמבר 1979. נקבעו קצבות לפני תחילתו של תיקון אמנה זה, ייקבעו מחדש ביזמת הרשות, אם המבוטח אינו נמנה עם המפורטים בסעיף 7 לפרוטוקול בסיום של האמנה. היתה התוצאה של הקביעה מחדש הסכום המגיע נמוך מהמגיע בסמוך לפני כן, יועלה שיעור הקצבה שנקבע מחדש, כך שלא יפחת מהשיעור שהגיע בסמוך לפני כן. נתבקשה קביעתן של קצבות לפני תחילתו של תיקון האמנה ונקבעו הקצבות, לגבי תקופות שלפני אותו מועד, רק אחריו, יחולו המשפט השני והשלישי בשינויים המחוייבים."

חלק ג' - הוראות שונות

פרק 1 - עזרה מנהלית ועזרה משפטית

סעיף 23

(1) המבצעים, האיגודים של מבצעים, הרשויות ובתי המשפט של בעלי האמנה יגישו זה לזה עזרה הדדית בביצועם של הדינים המפורטים בסעיף 12(1) ושל אמנה זו כאילו החילו את הדינים החלים עליהם. מתן עזרה זו - למעט ההוצאות במזומנים - לא יזכה בתשלום.

(2) סעיף קטן (1), משפט ראשון, חל גם על בדיקות רפואיות. הרשות המבקשת תחזיר את הוצאות הבדיקות, הוצאות הנסיעה, הפסדי ההשתכרות, הוצאות האכסון לצרכי הסתכלות והוצאות אחרות שבמזומנים - למעט דמי דואר. לא יוחזרי ההוצאות אם למבצעים המוסמכים של שני בעלי האמנה היה ענין בבדיקה הרפואית.

סעיף 24

(1) החלטות בנות ביצוע של בתי המשפט וכן מסמכים בני ביצוע של המבצעים או הרשויות של אחד מבעלי האמנה, בדבר דמי ביטוח ותביעות אחרות שעילתן בביטוח הסוציאלי יוכרו על ידי בעל האמנה השני.

(2) אין לסרב להעניק את ההכרה אלא אם היא נוגדת את תקנת הציבור של בעל האמנה המתבקש להכיר בהחלטה או במסמך.

(3) ההחלטות והמסמכים שהם בני ביצוע ושהוכרו לפי סעיף קטן (1), יבוצעו בשטח בעל האמנה השני. על הליכי ההוצאה לפועל יחולו הדינים החלים בשטח בעל האמנה המתבקש לבצעם, על ביצועם של החלטות והמסמכים המקבילים שהוצאו באותה המדינה. עותק ההחלטה או המסמך ישא אישור שהם בני ביצוע (הוראת אכיפה).

(4) תביעות של מבצעים בשטח אחד מבעלי האמנה שעילתן בפיגורים בתשלום דמי ביטוח, יהנו בהוצאה לפועל וכן בהליכי פשיטת רגל והסדר בשטח בעל האמנה השני מאותן זכויות קדימה כמו התביעות המקבילות בשטח אותו בעל אמנה.

סעיף 25

(1) היו תעודות או מסמכים אחרים שיש להגישם לרשויות המפורטות בסעיף 23(1), של אחד מבעלי האמנה, פטורים ממסים או מאגרות, לרבות אגרות קונסולריות והיטלים מינהליים, כולם או מקצתם, יחול הפטור גם על תעודות או מסמכים אחרים שיש להגישם בביצוע הדינים המפורטים בסעיף 12(1) לרשות מקבילה של בעל האמנה השני.

(2) תעודות שיש להגישן, בביצוע הדינים המפורטים בסעיף 12(1), לרשות של אחד מבעלי האמנה הנמנית עם הרשויות המפורטות בסעיף 23(1), אינן טעונות אימות או פעולה פורמלית כיוצאת בזה, לענין השימוש בהן בפני רשויות של בעל האמנה השני.

סעיף 26

בביצועם של הדינים המפורטים בסעיף 12(1) ושל אמנה זו רשאיות הרשויות המפורטות בסעיף 23(1) להתכתב בשפות הרשמיות שלהן במישרין זו עם זו וכן עם הנוגעים בדבר ובאי כחם. הוראה זו אינה גורעת מדינים בדבר הזדקקות למתורגמנים. מותר להמציא פסקי דין, החלטות או מסמכים אחרים במישרין למי שנמצא בשטח בעל האמנה השני בדואר רשום עם קבלה חוזרת.

סעיף 27

(1) הוגשה הבקשה למתן גימלה לפי הדינים של אחד מבעלי האמנה לרשות של בעל האמנה השני, המוסמכת לקבלת הבקשה לגימלה מקבילה לפי הדינים החלים עליה, רואים את הבקשה כאילו הוגשה למבצע המוסמך. הוא הדין, בשינויים המחוייבים, לגבי בקשות אחרות וכן לגבי הצהרות ועתירות לסעד.

(2) רואים בקשה למתן גימלאות לפי הדינים של אחד מבעלי האמנה גם כבקשה לגימלה מקבילה לפי הדינים של בעל האמנה השני. הוראה זו לא תחול במידה שלפי הדינים של בעל אמנה זה רשאי המבקש לקבוע את המועד שיהא קובע לענין קיום התנאים למתן הגימלאות.

סעיף 28

על פי בקשת הזכאים רשאיות הרשויות הקונסולריות שבמשרה של אחד מבעלי האמנה שבשטח בעל האמנה השני לנקוט את הצעדים הדרושים להבטחת הזכויות של אזרחי מדינתן ולשמירתן מבלי להציג יפוי כח. במיוחד רשאיות הן להגיש לטובת אותם האזרחים לרשויות המפורטות בסעיף 23(1) בקשות והצהרות או עתירות לסעד.

פרק 2 - ביצועה של האמנה ופירושה

סעיף 29

(1) הרשויות המוסמכות רשאיות לבוא לידי הסכם על הצעדים המינהליים הדרושים לביצועה של אמנה זאת. הרשויות יודיעו זו לזו על תיקונים ותוספות לדינים החלים עליהן המפורטים בסעיף 2.

(2) מוקמות בזה רשויות קשר לביצוע האמנה. רשויות אלה הן:

ברפובליקה הפדראלית גרמניה לענין ביטוח בריאות

האיגוד הפדראלי של קופות החולים המקומיות, בון-בד גודסברג

(Bundesverband der Ortskrankenkassen)

לענין ביטוח תאונות

האיגוד הראשי של האגודות השיתופיות המקצועיות למלאכה, אגודה רשומה, בון

(Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften e. V.)

לענין ביטוח הפנסיות של הפועלים,

המוסד האיזורי לביטוח של חבל הריין, דיסלדורף

(Landesversicherungsanstalt Rhein provinz)

לענין ביטוח הפנסיות של הפקידים

המוסד הפדראלי לביטוח פקידים, ברלין

(Bundesversicherungsanstalt fuer Angestellte)

לענין ביטוח הפנסיות של הכורים

האיגוד הפדראלי לכורים, בוכום

(Bundesknappschaft)

לענין הביטוח הנוסף לעובדי התעשייה המטלורגית

המוסד האיזורי לביטוח לסארלנד, סארבריקן

(Landesversicherungsanstalt fuer das Saarland)

סעיף 30

(1) היה אדם זכאי לגימלאות, לפי הדינים של אחד מבעלי האמנה, בשל נזק שנתעורר בשטח בעל האמנה השני, והוא גם זכאי, לפי הדין של אותו בעל אמנה, לפיצויים בשל הנזק מצד שלישי, תעבור התביעה לפיצויים לידי המבצע של בעל האמנה הראשון לפי הדינים החלים עליו.

(2) היו תביעות לשיפוי בשל גימלאות מאותו סוג שעילתן באותו אירוע של נזק, הן בידי מבצע של אחד מבעלי האמנה והן מבצע של בעל האמנה השני, יתבע המבצע של אחד מבעלי האמנה, על פי בקשת המבצע של בעל האמנה השני, גם את שיפוי של בעל האמנה השני. הצד השלישי רשאי להשתחרר מתביעות שני המבצעים על ידי תשלום לכל אחד מהם לפי בחירתו. ביחסים שביניהם, חייבים המבצעים זה לזה בתשלומי השוואה לפי יחס הגימלאות שכל אחד מהם חייב בהן.

סעיף 31

היה אחד המבצעים חייב בתשלומים לידי מבצע של בעל האמנה השני, ישלם במטבע של בעל האמנה השני. היה אחד המבצעים חייב בתשלומים לידי מבצע של בעל האמנה השני ונתקיימו התנאים של הסעיפים 24 ו-30, ישלם במטבע של בעל האמנה הראשון.

סעיף 32

(1) נתן המבצע של אחד מבעלי האמנה גימלאות בכסף שלא כדין, ניתן לעכב לזכות המבצע את הסכום ששולם שלא כדין, אגב תשלום הפרשים בגימלה מקבילה, לפי הדינים של בעל האמנה השני.

(2) שילם המבצע של אחד מבעלי האמנה מפרעה על חשבון תביעה לגמלה לפי הדינים של בעל האמנה השני, יעוכב, בשעת תשלום הגימלה, הסכום ששולם, לזכות המבצע האמור.

(3) היתה לאדם, לפי הדינים של אחד מבעלי האמנה, תביעה לגימלה בכסף בעד פרק זמן שלגביו הוענקה, לו או לבני משפחתו, גימלת סעד ממוסד סעד של בעל האמנה השני, יעוכב סכום השווה לגימלת כסף כאמור, על פי דרישתו של מוסד הסעד הזכאי לשיפוי ולזכותו, כאילו מוסד זה היה מוסד סעד שמקום מושבו בשטח בעל האמנה הראשון.

סעיף 33

(1) חילוקי דעות בין שני בעלי האמנה על פירושה של האמנה או ביצועה ייושבו, ככל האפשר, על ידי הרשויות המוסמכות.

(2) לא ניתן ליישב חילוקי דעות בדרך זו, יובאו לפי דרישת אחד מבעלי האמנה להכרעה בפני בית דין של בוררים.

(3) בית הדין של הבוררים יורכב, בכל מקרה ומקרה, דרך מינויו של חבר אחד על ידי כל אחד מבעלי האמנה והסכמתם של שני החברים על אזרח מדינה שלישית כיושב ראש שימונה על ידי הממשלות של שני בעלי האמנה. החברים יתמנו תוך חודשיים, והיושב ראש תוך שלושה חדשים לאחר שאחד מבעלי האמנה הודיע לשני שברצונו להביא את חילוקי הדעות בפני בית דין של בוררים.

(4) לא שמרו על המועדים המפורטים בסעיף קטן (3), רשאי, בהעדר הסכם אחר, כל אחד מבעלי האמנה לבקש את נשיא בית הדין הבין-לאומי לבצע את המינויים הדרושים. היה הנשיא אזרח של אחד מבעלי האמנה או נבצר ממנו מסיבה אחרת לבצע את המינויים, יבצע סגן הנשיא את המינויים. היה גם סגן הנשיא אזרח של אחד מבעלי האמנה, או נבצר ממנו

לבצע, יבצע את המינויים חבר בית הדין, בעל הדרגה הגבוהה ביותר אחרי אלה שאיננו אזרח אחד מבעלי האמנה.

(5) בית הדין של הבוררים יכריע ברוב דעות, על סמך האמנות שבין בעלי האמנה והמשפט הבין-לאומי הכללי. הכרעותיו יחייבו את בעלי הדין. כל אחד מבעלי האמנה ישא בהוצאות חברו בהרכב וכן בהוצאות ייצוגו בהליכים לפני בית הדין של הבוררים; בהוצאות של היושב-ראש ובהוצאות האחרות ישאו בעלי האמנה בחלקים שווים. בית הדין של הבוררים רשאי לקבוע הסדר אחר בדבר נטל ההוצאות. בית הדין של הבוררים יקבע בעצמו את יתר סדרי הדין בפניו.

חלק ד' - הוראות מעבר והוראות סיום

סעיף 34

(1) באין בה הוראה אחרת, לא תקנה אמנה זו זכות תביעה לתשלום גימלאות לפרק הזמן שלפני תחילתה.

(2) לענין תחולת אמנה זו יובאו בחשבון גם העובדות מלפני תחילתה שיש להן חשיבות לענין לפי הדינים של בעלי האמנה.

(3) מעשה בית-דין, בהחלטות קודמות, לא ישמש מחסום בפני תחולת האמנה.

(4) נקבעו קיצבות לפני תחילתה של אמנה זו, ניתן לקבען מחדש, ביזמתה של הרשות בשים לב להוראותיה. מבלי לגרוע מסעיף 27(2), רואים במקרים אלה את המועד שבו החל המבצע בהליכים, כיום הגשת הבקשה לפי הדינים של בעל האמנה השני.

(5) היתה התוצאה של הקביעה מחדש לפי סעיף קטן (4) שלא היתה מגיעה קיצבה בכלל או שהיתה מגיעה קיצבה בשיעור שהוא נמוך מהשיעור שבו שולמה לאחרונה לפני תחילתה של אמנה זו, ימשיכו בתשלום הקיצבה לפי השיעור הקודם.

סעיף 35

פרוטוקול הסיום המצורף הוא חלק של אמנה זו.

סעיף 36

אמנה זו תחול גם על הלאנד ברלין זולת אם ממשלת הרפובליקה הפדראלית גרמניה תמסור לממשלה של מדינת ישראל הצהרה נוגדת תוך שלשה חדשים מיום תחילתה של אמנה זו.

סעיף 37

(1) אמנה זו טעונה אישרור; מסמכי האישרור יוחלפו בקרוב, ככל האפשר, בבון.

(2) תחילתה של אמנה זו היא ביום הראשון של החודש השני לאחר תום החודש שבו הוחלפו מסמכי האישרור.

סעיף 38

(1) תקפה של האמנה הוא לזמן בלתי קבוע מראש. כל אחד מבעלי האמנה רשאי להודיע על סיום תקפה לסוף שנה קלנדארית פלונית, ובלבד שההודעה תינתן שלשה חדשים לפחות מראש.

(2) פג תקפה של האמנה מכח מתן הודעת סיום, ימשיכו לחול הוראותיה על התביעות לגימלאות שעילתן נולדה עד המועד האמור; סייגים בדינים בדבר שלילת זכות התביעה או השהייתן של גימלאות או שלילתן בשל שהיה בחוץ לארץ לא יובאו בחשבון לגבי תביעות אלה.

לראיה חתמו החתומים מטה המוסמכים לכך כראוי על ידי ממשלותיהם על אמנה זו והטביעו בה את חותמיהם.

נערך בירושלים ביום כבי' לחודש כסלו תשל"ד (17 לחודש דצמבר 1973) בשני עותקים כל אחד בשפה העברית והגרמנית כאשר כל אחד משני הנוסחים מחייב באורח שווה.

פרוטוקול סיום לאמנה בין הרפובליקה הפדראלית גרמניה לבין מדינת ישראל על ביטחון סוציאלי

בשעת חתימת האמנה על ביטחון סוציאלי שנערכה היום בין הרפובליקה הפדראלית גרמניה לבין מדינת ישראל הצהירו מיופי הכח של שני בעלי האמנה שקיימת אחידות דעות על אלה:

(1) לסעיף 2 של האמנה:

חלק ב, פרק 3 של האמנה לא יחול על הביטוח הנוסף של עובדי התעשייה המטלורגית שברפובליקה הפדראלית גרמניה.

(2) לסעיף 3 של האמנה:

(א) לא ייפגעו הסדרים על הנטל בביטוח שבאמנות בין-לאומיות.

(ב) לא ייפגעו דינים של אחד מבעלי האמנה, המבטיחים את שיתוף הפעולה של המבוטחים ושל המעבידים במוסדות השלטון העצמי של המבצעים ושל האיגודים וכן בשיפוט במשפט הביטחון הסוציאלי.

(ג) ⁶ אזרחים ישראלים והפליטים הנזכרים בסעיף 3(1)(ב) לאמנה הנמצאים, דרך כלל, בשטח מדינת ישראל זכאים לבטח את עצמם ביטוח מרצון בביטוח הפנסיות הגרמני אם לפחות תשלום אחד של דמי ביטוח הפנסיות הגרמני בוצע בתקופה שלפני השימוש בזכות זו וניתן להביאו בחשבון.

(3) לסעיף 4 של האמנה:

(א) סעיף קטן (1) לא יפגע בדינים הגרמניים על גימלאות -

הנובעות מתאונות (מחלות מקצוע) כשבשעת אירוע המקרה הנפגע לא היה מבוטח לפי המשפט הפדראלי;

שעילתן בתקופות ביטוח שלא לפי המשפט הפדראלי.

(ב) הדינים הישראלים על ביטוח נכות המתנים את לידתן של תביעות לגימלאות בקיום של מקום מגורים של המבוטח בשטח מדינת ישראל, לא יחולו על מבוטחים הנמצאים, דרך כלל, בשטח הרפובליקה הפדרלית של גרמניה. במקרה זה יחשב המבצע הישראלי את הגימלה שהוא חייב בה, לפי היחס שבין משך תקופת הביטוח שלפני הדינים הישראלים לבין משך כלל תקופות הביטוח שלפני קרות האירוע המבוטח, לפי הדינים של שני בעלי האמנה.

(4) לסעיף 9 של האמנה:

המועד שנקבע בסעיף קטן (2) יתחיל - לגבי המועסקים ביום תחילתה של האמנה - באותו יום.

⁶ סי' (2)(ג) - נוסף בתיקון מיום 7.1.86 (כ"א, 983, כרך 29, עמ' 1).

⁷ סי' (3) - בתיקון מיום 7.1.86 (כ"א, 983, כרך 29, עמ' 1), ההוראה שבסעיף 3 של פרוטוקול הסיום לאמנה סומנה באות א' ואחריה נוסף סעיף ב'. ר' הוראת תחולה כאמור בהערת שוליים לסעיף (1)(2)(ד) לאמנה.

(5) לסעיף 4, לחלק ב', פרק 1 של האמנה:

(א) רואים כדינים על ביטוח בריאות כמשמעותם בסעיף 2(1)(1)(א) של האמנה רק את הדינים הנוגעים לאירוע המבוטח בביטוח אמהות.

(ב) סעיף 14(1) של האמנה יחול בשינויים המחוייבים על הסכום שהמבצע של ביטוח פנסיות משתתף בו בדמי ביטוח בריאות.

(6) לסעיף 14 של האמנה:

היתה לפי הדינים הגרמניים השפעה לקבלת קיצבה מכח ביטוח פנסיות על השיעור של התביעה לגימלה לפי ביטוח תאונות, תהא אותה השפעה לקבלת קיצבה מאותו סוג לפי הדינים הישראליים.

(7)⁸ לסעיף 22(3) לאמנה

לגבי נרדפים כמשמעותם בחוק הפיצויים הפדרלי יש להביא בחשבון תשלומים של דמי ביטוח חובה ישראליים, אפילו לא בוצע תשלום אחד של דמי ביטוח חובה גרמניים, אם בוצע תשלום אחד לפחות בביטוח הפנסיות הגרמני שניתן להביאו בחשבון.

(8) לסעיף 34(1) לאמנה:

קיצבות (לרבות פדיון קיצבה והסכומים המפורטים בפריט 5(ב) של פרוטוקול סיום זה) לפי הדינים המפורטים בסעיף 2(1)(1)(ב) ו-1(ג) ובסעיף 2(1)(2)(ב) ו-1(ג) ייקבעו ויוענקו על פי האמנה כבר בעד התקופה המתחילה ב-1 בינואר 1973.

(9)

תחולת האמנה לא תפגע בדינים גרמניים במידה שיש בהם הסדרים נוחים יותר לנפגעים בגלל עמדתם הפוליטית או מטעמים שבגזעם, שבאמונתם הדתית או בהשקפת עולמם.

(10)⁹

דין התקופה שבה הוכשר נרדף במונח חוק הפיצויים הפדרלי להגירה על ידי הכשרה מקצועית, בשטח הרייך הגרמני כפי שהיה ביום 31 בדצמבר 1937, בתקופה שבין ה-30 בינואר 1933 לבין ה-8 במאי 1945, במקום הכשרה חקלאית קיבוצית או בבית מלאכה המשמש לימודי מלאכה, של הנציגות הכלל-ארצית של היהודים בגרמניה או של ארגון יהודי אחר, כדין תקופה של עיסוק המחייב בביטוח פנסיות שלגביה שולמו דמי הביטוח. המשפט הראשון לא יחול אלא אם -

1. הנרדף היגר לארץ ישראל או למדינת ישראל לפני יום ה-1 בינואר 1950,

2. נגרם נזק בלימודים במונח חוק הפיצויים הפדרלי,

3. לא שולמו דמי ביטוח לגביו על עיסוק או פעילות המחייבים בביטוח פנסיות, לגבי תקופה שלפני יום 9 במאי 1945, ואין רואים דמי ביטוח כאמור כאילו שולמו,

4. לא שולמו דמי ביטוח בעד תקופה שבעבר לפי סעיף 10א של החוק להסדר הפיצוי על העוול הנאצינלסוציאליסטי בביטוח סוציאלי או באורח סופי לא נעשה שימוש בברירה לשלם דמי ביטוח בעד תקופה שבעבר, לפי ההוראה האמורה, וכן

⁸ . ס' (7) - בנוסח המקורי:

"לחלק ב', פרק 3 לאמנה:

חלק ב', פרק 3 של האמנה חל, אגב תחולת הדינים הגרמניים על אזרחים גרמנים, בשינויים המחוייבים, לגבי האירועים המבוטחים של אי-כושר לעבוד במקצוע, של אי-כושר להשתכר ושל הפחתת הכושר לעבוד במקצוע של כורה".

הנוסח שונה לנוסח דלעיל בתיקון מיום 7.1.86 (כ"א, 983, כרך 29, עמ' 1). ר' הוראת תחולה כאמור בהערות שוליים לסעיף 22(3) לאמנה.

⁹ . ס' (10) - נוסף בנוסח דלעיל בתיקון מיום 7.1.86 (כ"א, 983, כרך 29, עמ' 1).

הוראת תחולה קובעת כי התיקון "יחול על אירועים מבוטחים שחלו אחרי יום 31 בדצמבר 1975. אין בו כדי להעניק זכות לתבוע תשלום גימלאות לגבי תקופות שלפני יום 1 בינואר 1982. היתה ההתחלה של מתן גימלה מותנית בהגשת בקשה, יראו את הבקשה כמוגשת ביום האירוע המבוטח, אך לא לפני יום 1 בינואר 1982, ובלבד שהוגשה תוך ששה חודשים מיום תחילתו של תיקון אמנה זה. נקבעו קצבות שחל עליהן סעיף ה' לפני תחילתו של תיקון אמנה זה, ייקבעו מחדש אם הוגשה בקשה לכך. ניתן גם לקבען מחדש ביזמת הרשות. שיעור הקצבה על פי הקביעה מחדש לא יפחת משיעור הקצבה שהיה מגיע בסמוך לפני כן."

5. הזכאי היה אזרח ישראלי ביום 1 בינואר 1982 ושהה באותו מועד, לא רק באורח זמני, בשטח של מדינת ישראל.

השווי, לענין כל חודש קלנדרי של תקופת דמי ביטוח לפי המשפט הראשון ושל תקופת התחליף שאין להביאן בחשבון אלא מכח תקופה זו של דמי ביטוח - הוא השווי הקובע לענין שומת דמי ביטוח החובה בחמשת השנים הקלנדריות הראשונות, אם אלה נסתיימו לפני יום 1 בינואר 1964 ובמידה שרק לגבי שנים אלה קיים כיסוי על ידי דמי ביטוח. בהחלת המשפט הראשון יחול סעיף 3 של החוק להסדר הפיצוי על העוול הנאצינלסוציאליסטי בביטוח סוציאלי בשינויים המחוייבים. אין במשפט הראשון כדי להעניק זכות לשלם דמי ביטוח בעד תקופה שבעבר.

¹⁰(11)

(א) האנשים המפורטים בסעיף 3(1)(א) ו-(ב) לאמנה, שעד למועד בו ההשפעה הנצינלסוציאליסטית התפשטה על מולדתם באותה עת, ואשר

- השתייכו לחוג השפה והתרבות הגרמנית,

- מלאו להם 16 שנים ו-

- בגלל השתייכותם ליהדות לא הצהירו על השתייכותם לעם הגרמני

ונטשו את אזורי הגירוש לפי סעיף 1(2) מס. 3 לחוק המגורשים הפדרלי (BUNDESVERTRIEBENENGESSETZ), רשאים לפי בקשתם, לשלם דמי ביטוח מרצון לביטוח הקצבאות הגרמני, בדרך של סילוק שלאחר המועד, כל עוד מתמלאים לגביהם לראשונה התנאים שבסעיף A17 לחוק הקצבאות הזרות (FREMDRENTENGESSETZ) בדבר תקופות דמי ביטוח ותקופות עסוק שניתן להביאן בחשבון. תשלום דמי הביטוח בדרך של סילוק שלאחר המועד יהיה רק לתקופה שלאחר שמלאו לנוגע בדבר 16 שנים ועד שמלאו לו 65 שנים ומהמועד שבו התפשטה ההשפעה הנצינלסוציאליסטית על מולדתו באותה עת. תשלום דמי הביטוח בדרך של סילוק שלאחר המועד יהיה מותר רק לתקופות שאינן מוכרות כתקופות דמי ביטוח לפי הדין הגרמני. קרה הארוע המבוטח לפני תום תקופת תשלום דמי הביטוח בדרך של סילוק שלאחר המועד, לא יהיה בכך משום מניעה לתשלום דמי הביטוח בדרך של סילוק שלאחר המועד.

(ב) תשלום דמי הביטוח בדרך של סילוק שלאחר המועד לפי סעיף קטן (א), מותר לכל היותר בהיקף הנדרש לצורך תשלום זכויות לגימלה הנובעות מתקופות לפי סעיף A17 לחוק

¹⁰ ס' (11) - נוסף בנוסח דלעיל בתיקון מיום 12.2.96 (כ"א, 1141, כרך 35, עמ' 1). הוראת תחילה, תחולה וביצוע קובעת:

"סעיף 2

(1) בקשה לביצוע תשלום דמי ביטוח בדרך של סילוק שלאחר המועד לפי סעיף 1, יש להגיש תוך עשרים וארבעה חודשים קלנדריים מיום תחילתה של תוספת זו לאמנה. הבקשה תוגש למבצע המוסמך שלידו שולמו לאחרונה דמי הביטוח הגרמנים האחרונים או שיש לראותם כאילו שולמו ואשר הינו מוסמך לקביעת הגימלאות. שולמו דמי הביטוח הגרמנים האחרונים לרשות הקשר לביטוח קיצבאות הכורים, יתאפשר סילוק שלאחר המועד לרשות הקשר לביטוח קיצבאות הפועלים או לרשות הקשר של ביטוח קיצבאות הפקידים בלבד. התשלומים ייעשו למבצע המוסמך האחראי לבקשה.

(2) יראו בקשות לפי סעיף קטן (1) כאילו היו בקשות לקיצבה שהוגשו במועד. קצבאות לפי סעיף 1 ישולמו מ-1 ביולי 1990, אם קרה האירוע המזכה עד למועד זה ונתמלאו התנאים המזכים בקיצבה שהיו בתוקף ב-1 ביולי 1990. אירע האירוע המזכה לאחר ה-30 ביוני 1990, ישולמו הגמלאות לפי סעיף 1 מהחודש שלאחר החודש שבו קרה האירוע המזכה ואשר בו נתמלאו התנאים המזכים בקיצבה שהיו בתוקף ב-1 ביולי 1990; קיצבת שאירים תשולם מיום הפטירה, אם לא שולמה למבוטח גימלה בחודש הפטירה.

(3) סעיפים קטנים (1) ו-(2) חלים גם לגבי אנשים, שהקיצבאות לגביהם נקבעו לפני כניסתה לתוקף של התוספת הזו לאמנה. במקרה זה תשמשה כבסיס נקודות הערך האישיות שנקבעו קודם לכן, לכל הפחות.

סעיף 3

(1) תוספת זו לאמנה טעונה אשרור; מסמכי האשרור יוחלפו מוקדם ככל האפשר בבון.

(2) תוספת זו לאמנה תכנס לתוקף ביום הראשון של החודש השני לאחר תום החודש שבו הוחלפו מסמכי האשרור ותחולתה תהא למפרע מיום 1 ביולי 1990.

(3) תקופת תוקפה של תוספת זו לאמנה יהא למשך אותה תקופה ובכפוף לאותם תנאים בהם חלה האמנה."

הקצבאות הזרות (FREMDRENTENGESETZ), בכפוף ליישום הודאות החוק בכל הקשור לתשלום גימלאות לזכאים בחו"ל שהיו בתוקף ב-1 ביולי 1990 בשטח הריבונות של הרפובליקה הפדרלית של גרמניה, להוציא את המדינות המצטרפות.

(ג) בהקלה מהאמור בסעיף קטן (א) המשפט השני, אנשים שמלאו להם 65 שנים עד 31 באוקטובר 1991 ואשר באמצעות תשלום דמי ביטוח מרצון בדרך של סילוק שלאחר המועד לפי אמנה זו לא נתמלאו לגביהם, ביום 1 ביולי 1990, התנאים לתשלום גימלה בחו"ל, רשאים לשלם דמי ביטוח מרצון בדרך של סילוק שלאחר המועד עבור התקופה שמיום 1 ביולי 1990 ועד 30 בנובמבר 1991 לכל המאוחר, ולכל היותר בהיקף הנדרש לצורך תשלום הגימלה לחו"ל; בהקשר זה יכול האירוע המבוטח להידחות למועד שלאחר שמלאו לנוגע בדבר 65 שנים.

(ד) דמי ביטוח שיש לשלם יהיו בגובה של 84.48 מרק גרמני עבור כל חודש קלנדרי; יחד עם זאת ניתן לקזז את דמי הביטוח שיש לסלקם לאחר המועד כנגד הקיצבאות המשולמות לאחר המועד. בעת חישוב הערך הבסיסי הגרמני הקובע לחישוב הקיצבה עבור המבוטח, יש לקבוע כבסיס את הערכים של שנת 1994 לענין דמי הביטוח בדרך של סילוקו שלאחר המועד.

(ה) לגבי קביעת גובה הגימלה יש להחיל בקשר עם אמנה זו את הוראות החוק בדבר זכויות לקיצבה שהיו בתוקף ב-1 ביולי 1990 בשטח הריבונות של הרפובליקה הפדרלית של גרמניה, להוציא את המדינות המצטרפות לרבות ההוראות על יצוא גימלאות לזכאים בחו"ל. ההוראות בדבר שיערוך קיצבה לנקודות ערך אישיות (סעיף 307 לספר השישי של ספר החוק הסוציאלי (SOZIALGESETZBUCH)) יחולו בהתאמה. הסכום החודשי של הקיצבה שיש לשלמו לחו"ל, מתקבל מפקטור סוג הקיצבה כמו גם מ-

(1) נקודות הערך האישיות עבור תקופות דמי ביטוח לפי סעיף A17 לחוק הקיצבאות הזרות (FREMDRENTENGESETZ) שיש להביאן בחשבון לפי המשפט הראשון; הוא הדין לגבי הקביעה שנקודות הערך האמורות יוכפלו בערך האקטואלי של הקיצבה (מזרח) ולכל היותר כפול 0.7 של הערך האקטואלי של הקיצבה, בעוד שעבור התקופה שמיום 1 ביולי 1990 עד 31 בדצמבר 1990 יחול ערך קיצבה של 15.96 מרק גרמני, עבור התקופה שמיום 1 בינואר 1991 עד 30 ביוני 1991 יחול ערך קיצבה של 18.36 מרק גרמני, עבור התקופה שמיום 1 ביולי 1991 עד 31 בדצמבר 1991 יחול ערך קיצבה של 21.11 מרק גרמני.

(2) נקודות הערך האישיות לתקופות דמי ביטוח שיש להביאן בחשבון לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), כפול הערך האקטואלי של הקיצבה הקובע לגבי השנה שעבורה משולמת הקיצבה, בעוד שעבור תקופות שלפני 1 ביולי 1995 יש לקבוע כבסיס סכום של 46.00 מרק גרמני ו-

(3) יתרת נקודות הערך האישיות, כפול הערך האקטואלי של הקיצבה, הקובע לגבי השנה שעבורה משולמת הקיצבה, בעוד שעבור תקופות שלפני 1 ביולי 1991 יש לקבוע כבסיס סכום של 39.58 מרק גרמני.

(ו) סעיפים קטנים (א) עד (ה) יחולו רק על זכאים, שקבעו את מקום מושבם בישראל לפני 1 ביולי 1990.

(ז) סעיפים קטנים (א) עד (ו) חלים בהתאמה לגבי שאיריהם של מי שנמנו על סעיף קטן (א) לענין גימלאות לשאירים, גם אם מות המבוטח ארע עד לתום תקופת הסילוק שלאחר המועד. הוא הדין אף לגבי גימלאות של בן זוגו הקודם של המנוח, הזכאי לקיצבה וכן במקרה של חידוש הזכות לקיצבת שאירים.

ולראיה חתמו החתומים מטה המוסמכים לכך כראוי על ידי ממשלותיהם על פרוטוקול סיום זה והטביעו בו את חותמיהם.

נערך בירושלים ביום כב' לחודש כסלו תשל"ד (17 לחודש דצמבר 1973) בשני עותקים כל אחד בשפה העברית והגרמנית כאשר כל אחד משני הנוסחים מחייב באורח שווה.

הסכם לביצוע האמנה מיום 17 בדצמבר 1973 על בטחון סוציאלי בין הרפובליקה הפדרלית גרמניה לבין מדינת ישראל¹¹

מכח האמור בסעיף 1)29 (לאמנה על בטחון סוציאלי בין הרפובליקה הפדרלית גרמניה לבין מדינת ישראל מיום 17 בדצמבר 1973 (להלן - האמנה) באו ממשלת הרפובליקה הפדרלית גרמניה וממשלת מדינת ישראל לידי הסכם בדבר ביצוע האמנה כמפורש להלן:

פרק I - הוראות כלליות

סעיף 1

בהוראות הבאות תהא למונחים שנזכרו באמנה המשמעות שנודעה להם שם.

סעיף 2

מתפקידן של רשויות הקשר שהוקמו לפי סעיף 2)29 (לאמנה לטפל, במסגרת סמכותן, בהסברה כללית שתנתן לאוכלוסיה המבוטחת על הזכויות והחובות על פי האמנה.

סעיף 3

רשויות הקשר שהוקמו לפי סעיף 2)29 (לאמנה והמבצעים המוסמכים לפי סעיף 8, משפט שני, להסכם זה יקבעו בהסכם ביניהם, כל אחד לגבי תחום סמכותו, את הצעדים המנהליים הדרושים והרצויים לביצועה של האמנה, לרבות ההליכים בדבר החזרתן ותשלומן של גמלאות כסף לידי מקבליהן שבתחום בעל האמנה השני, והכל מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 1)29 (לאמנה ובשיתוף פעולה עם הרשויות המוסמכות.

סעיף 4

(1) הרשויות הנזכרות בסעיף 1)23 (לאמנה, כל אחת בתחום סמכותה, ימסרו זו לזו ולבני אדם הנוגעים בדבר את העובדות ויעמידו לרשותם את הראיות, ככל שהדבר דרוש להבטחתן של הזכויות והחובות של הנוגעים בדבר, והוא במידה שלא מוטל עליהן הדבר כבר מכח הדינים שיש להחילם.

(2) מקום שלפי הדינים שיש להחילם יש להודיע למבצע או לרשות אחרת עובדות מסויימות, תחול חובה זו גם לגבי עובדות כאמור שנוצרו בתחום בעל האמנה השני או שהן חשובות לענין הדין שלו.

סעיף 5

המבצעים המוסמכים של בעלי האמנה ישלמו גמלאות כסף לזכאים שבתחום בעל האמנה האחר מבלי להזדקק לרשויות הקשר של בעל אמנה זה.

¹¹ . פורסם בכ"א 879 כרך 26, עמ' 373, ביום 1.2.81.

פרק II - הוראות מיוחדות

חלק 1 - ביטוח אמהות

סעיף 6

חל סעיף 11 לאמנה, יתן המבצע הנוגע בדבר תעודה על תקופות הביטוח שנצטברו לפי הדינים החלים עליו, אם נתבקש לעשות כן.

חלק 2 - ביטוח תאונות

סעיף 7

חל סעיף (1)4 לאמנה, לא תחול חובתו של המבוטח להודיע למבצע המוסמך על העובדה שאינו מסוגל לעבודה אלא לגבי המבצע של מקום המצאו.

חלק 3 - ביטוח קצבאות

סעיף 8

רשות הקשר לביטוח קצבאות הפועלים מוסמכת לקביעת הגמלה - למעט האמצעים לשמירת כושר העבודה, לשיפורו ולהחזרתו - אם נתקיימה אחת מאלה:

א. נצטברו או ניתן להביא בחשבון גם תקופות ביטוח לפי הדינים הישראליים;

ב. הזכאי נמצא דרך כלל בתחום מדינת ישראל;

ג. הזכאי נמצא דרך כלל כאזרח ישראלי מחוץ לתחומם של בעלי האמנה.

והכל במידה שלא נקבע כבר הדבר בדינים הגרמניים.

הוראה זו אינה גורעת מסמכויות המוסדות המיוחדים.

סעיף 9

מקום שקיימת לפי הדינים הישראליים זכות לגמלאות, שעה שחל סעיף (1)20 לאמנה, יקבע המבצע הישראלי תחילה את סכום הגמלה שהיה מגיע אילו נצטברו כל תקופות הביטוח שלפי הדינים של שני בעלי האמנה יש להביאן בחשבון - אך ורק לפי הדינים הישראליים. לאחר מכן יקבע המבצע הישראלי את חלק הגמלה שהוא חייב בו, על יסוד הסכום שנקבע לפי המשפט הראשון, לפי היחס הקיים בין משך תקופות הביטוח שיש להביאן בחשבון לפי הדינים הישראליים, לבין משך סך כל תקופות הביטוח שיש להביאן בחשבון לפי הדינים של שני בעלי האמנה.

סעיף 10

נתמלאו התנאים לקיום תביעה לקצבה, יראו את הבקשה לענין התחלת תשלום הקצבה שלא לפני ה-1 בינואר 1973 כאילו הוגשה במועדה, אם הוגשה תוך שנתיים מיום תחילתו של הסכם זה.

סעיף 11

מבלי לגרוע מהאמור בסעיף (2)20 לאמנה לא יקבלו בני אדם שדינם לפי סעיף (1)3 לאמנה כדין אזרחים גרמניים, את הסכום המשתלם על חשבון דמי ביטוח מחלה לפי הדינים הגרמניים אלא אם

שילמו כדין לידי מבצע גרמני בביטוח הקצבאות הרשמי לפחות שיעור אחד של דמי ביטוח חובה או לפחות ל-60 חודש דמי ביטוח מרצון.

המשפט הראשון חל גם על בני אדם שדינם כאמור כדין אזרחים גרמניים ושעליהם מספר 9 לפרטיכל הסיום לאמנה אינו חל וכן על דמי ביטוח שלא שולמו לידי מבצע גרמני אם מכח דמי ביטוח אלה ניתן לשלם קצבאות שלפי הדינים הגרמניים אינן נחשבות כגימלאות של בטחון סוציאלי.

לא שילם אדם שדינו כאמור כדין אזרח גרמני ושעליו מספר 9 לפרטיכל הסיום לאמנה אינו חל, לפני תחילתה של האמנה, דמי ביטוח שניתן להביאם בחשבון לפי הדינים הגרמניים, חייבים דמי הביטוח מרצון הנזכרים במשפט הראשון להיות סכומים שהשתלמו בקבוצת דמי הביטוח המתאימה לפחות למחציתם של דמי הביטוח הגבוהים ביותר באותה שנה קלנדרית שבה השתלמו.

בנוסף יחולו על תחולתן של הוראות סעיף זה דיני המעבר הגרמניים שתחילתם ב-19 באוקטובר 1972 והחלים על הסילוק שלאחר המועד של דמי ביטוח מרצון.

סעיף 12

בני אדם שדינם לפי סעיף 13(1) לאמנה כדין אזרחים גרמניים, רשאים, לפי בקשתם, לשלם בדרך של סילוק שלאחר המועד דמי ביטוח מרצון לביטוח הקצבאות הגרמני, לגבי התקופה המסתיימת עם תחילתו של הסכם זה, והיא על פי דיני המעבר הגרמניים שתחילתם ביום 19 באוקטובר 1972 והחלים על הסילוק שלאחר המועד של דמי ביטוח מרצון. קרה האירוע המבוטח בתקופה שבין ה-18 באוקטובר 1972 לבין תחילתו של הסכם זה, לא תהא בדבר מניעה לסילוק שלאחר המועד. נקבע לפי הדינים הנזכרים במשפט הראשון מועד להגשת הבקשה, תוגש הבקשה, תוך שלוש שנים לאחר תחילתו של הסכם זה, למבצע המוסמך שלידי סולקו דמי הביטוח האחרונים. שולמו דמי הביטוח לאחרונה בענף ביטוח קצבאות הכורים, תוגש הבקשה לרשות הקשר לביטוח קצבאות הפועלים או לרשות הקשר של ביטוח קצבאות הפקידים, הכל לפי סוג העיסוק שבו עסק הנוגע בדבר לאחרונה. אין לשלם את דמי הביטוח אלא במישרין לידי המבצע הנוגע בדבר לפי המשפט השלישי או הרביעי. מבצע זה רשאי להתיר תשלום בשיעורים לתקופה של לא יותר משלוש שנים. מלבד זה יחולו על החלת ההוראות של סעיף זה, בשינויים המחוייבים, דיני המעבר הגרמניים שתחילתם ביום 19 באוקטובר 1972 והחלים על הסילוק שלאחר המועד של דמי ביטוח מרצון.

פרק III - הוראות סיום

סעיף 13

הסכם זה חל גם על הלנד ברלין זולת אם ממשלת הרפובליקה הפדרלית גרמניה תמסור לממשלת ישראל הודעה נוגדת תוך שלושה חודשים מיום תחילתו של ההסכם.

סעיף 14

הסכם זה יכנס לתוקף, לאחר שהרשויות המוסמכות הודיעו זו לזו שהתנאים הדרושים לפי הדינים המוניציפליים נתקיימו. ההסכם יחול למפרע מיום תחילתה של האמנה.

נערך בבון ביום 20.11.1978 בשני עותקים, כל אחד בגרמנית ובעברית, ולכל נוסח יהא כח מחייב בשווה.